

Aktualizovaný barometr Vyhodnocení ankety – celková situace, investice březen 2022

Zdroj dat

Hospodářská komora ČR (dále jen „HK ČR“) vedla od **16. do 21. března 2022** anketu s názvem „**Aktualizovaný barometr**“. Cílem bylo zjistit aktuální informace o kondici a očekáváních podnikatelského sektoru v ČR pro letošní rok. Vzhledem k právě probíhajícímu válečnému konfliktu na Ukrajině bylo také ambicí zjistit, jak se **očekávání tuzemských firem změnilo** v porovnání s odpověďmi z ledna 2022.

Celkem na anketu odpovědělo **398 respondentů** – členů HK ČR, zástupců všech hlavních odvětví ze všech krajů České republiky. Na anketu odpovídaly mikro, malé, střední ale i velké podniky.

Srovnání je prováděno s výsledky Komorového barometru vedeného na přelomu ledna a února 2022, na který odpovědělo 772 respondentů ve srovnatelné velikostní i oborové struktuře jako v případě Aktualizovaného barometru.

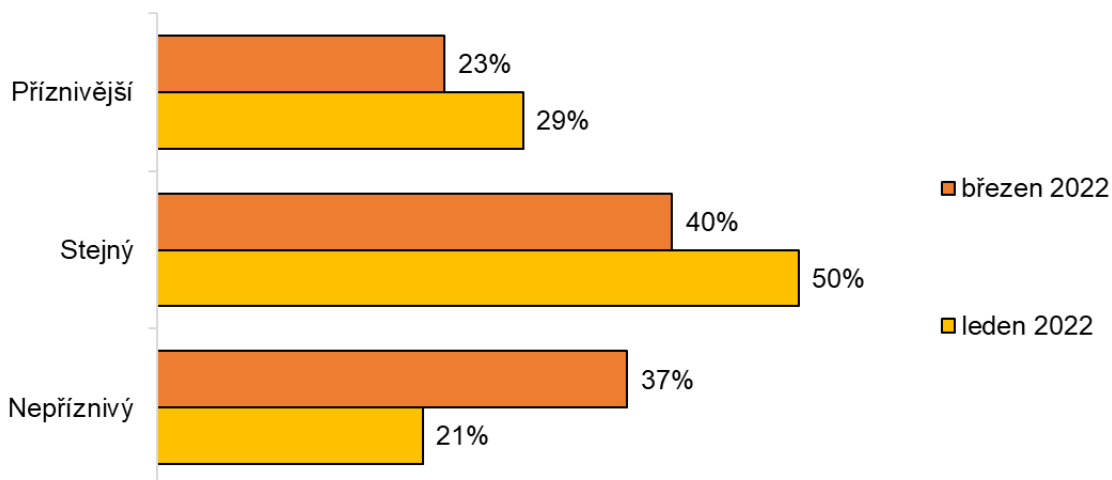
Očekávaný vývoj firem

Jako první nás zajímal očekávaný celkový vývoj firem v letošním roce ve srovnání s rokem 2021. Podle **63 % respondentů se bude jejich firmě letos dařit stejně nebo lépe než v předchozím roce** poznamenaném koronavirovou krizí.

Přibližně **čtvrtina (23 %) respondentů očekává meziroční zlepšení** situace své firmy. Optimisticky se na letošní vývoj dívají zejména středně velké podniky (s 51 až 250 zaměstnanci) a podniky působící ve službách. Oproti tomu zhoršení pro příští měsíce čeká výrazně více účastníků ankety než zlepšení (37 %). Varovným signálem je fakt, že největšími pesimisty jsou velké firmy a firmy působící ve zpracovatelském průmyslu.

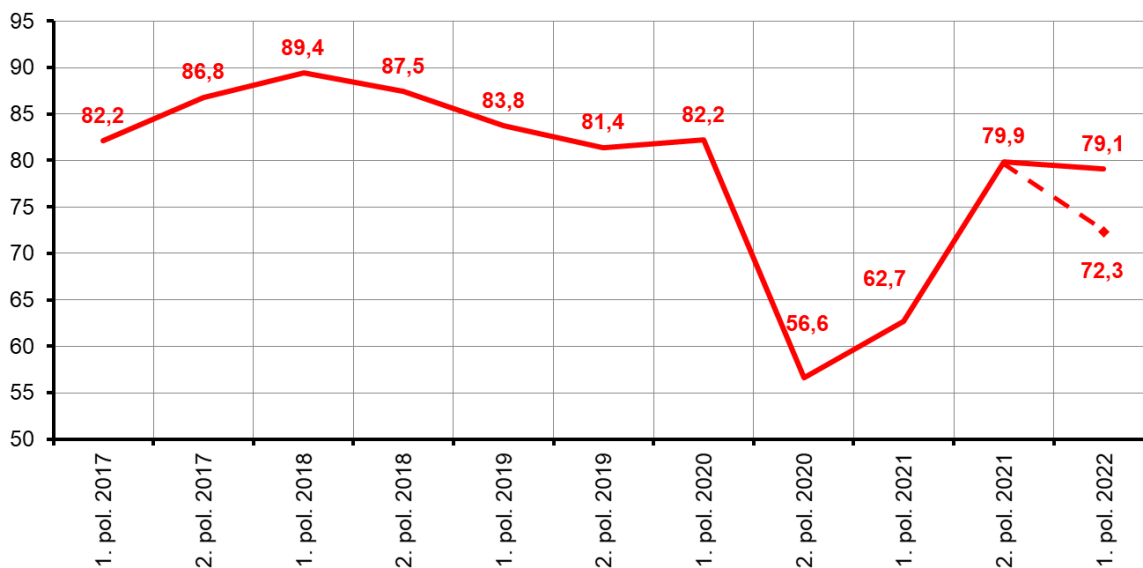
Srovnáme-li aktuální odpovědi **s výsledky lednového šetření**, můžeme pozorovat poměrně **výrazné zhoršení očekáváníí**. Zlepšení nebo alespoň stabilizovaný vývoj firmy v letošním roce v lednu očekávalo 79 %, což je o 16 procentních bodů více než v březnu. Tento posun je způsoben především významným nárůstem těch respondentů, kteří očekávají zhoršení (z 21 % v lednu na 37 % v březnu). Uvedený nárůst byl tažen především velkými firmami a podniky působícími ve zpracovatelském průmyslu. Jedná se přitom o významný obrat očekávaného vývoje, oživení po koronavirové krizi totiž mělo být taženo právě těmito firmami, čemuž odpovídaly i lednové výsledky našeho šetření.

Očekáváte, že celkový vývoj Vaší firmy v letošním roce ve srovnání s předchozím rokem 2021 bude

Zdroj dat: Hospodářská komora, šetření "Aktualizovaný barometr", březen 2022, 398 respondentů; šetření "Komorový barometr", leden 2022, 772 respondentů

Index podnikatelské nálady malých a středních podniků - Česká republika (SME Business Climate Index)

Zdroj dat: Hospodářská komora ČR, šetření "Komorový barometr", leden 2017-leden 2022; šetření "Aktualizovaný barometr", březen 2022

— Vypočteno z Komorových barometrů

- - - Vypočteno z Aktualizovaného barometru

Z vybraných dat Komorového barometru sestavuje HK ČR pravidelně Index podnikatelské nálady malých a středních podniků (SME Business Climate Index – BCI). Používá přitom metodiku Evropského sdružení malých a středních podniků a řemeslníků (SMEUnited) tak, aby byly výsledky srovnatelné v rámci Evropy. BCI je počítán jako průměr malých a středních firem, které nahlásily pozitivní nebo stabilní situaci a očekávají pozitivní nebo stabilní vývoj pro další období. Proto se Index může pohybovat od 100 (vše pozitivní nebo neutrální) do 0 (vše negativní).

Vzhledem ke dopadům zvyšujícího se geopolitického napětí byla data z lednového barometru aktualizovaná výsledky z března a **došlo tím i k úpravě BCI**. Ten klesl z 79,1 na 72,3. **Zhoršení, resp. propad nicméně nejsou ani zdaleka tak citelné, jako v druhé polovině roku 2020, a změřená hodnota zůstává dále zřetelně nad hladinami z krizových let 2008-2009 a 2012-2013.**

Příležitosti a hrozby dalšího vývoje

Firmy se potýkají s **výrazným růstem cen vstupů**. Vedle energií se jedná i o ceny surovin, polotovarů a výrobních materiálů. Ceny vstupů se mění téměř na denní bázi a ceníky v některých případech přestaly plnit svoji funkci. Současně firmy trápí i **nedostatek řady materiálů a vstupních surovin** nezbytných pro výrobu. Nežádoucí dopad na část zpracovatelského průmyslu může mít např. i momentální nedostatek hutních materiálů a plechů. Otázky ohledně kapacit, dostupnosti a termínů dodání se týkají mnoha dalších vstupů. Jde o důsledek časového souběhu mnoha nepříznivých okolností, které výrazně působí také na **nejistotu podnikatelů ohledně budoucího vývoje** ve smyslu omezování dodávek některých vstupů a dalšího zdražování.

Válka na Ukrajině je podnikateli po rostoucích cenách vstupů **druhé nejčastěji zmiňované riziko pro podnikání v letošním roce**. Ačkoliv je podíl přímého českého zahraničního obchodu s Ruskem, Ukrajinou i Běloruskem relativně nízký, ukazuje se, že české firmy budou negativně ovlivněny spíše **nepřímými implikacemi válečného konfliktu**.

Soukromé investice

Udržitelný ekonomický růst není myslitelný bez soukromých investic. Předpoklad, že rostoucí ceny vstupů a zhoršená geopolitická situace budou mít negativní efekt na investiční očekávání v letošním roce, byl správný. **Zatímco v lednu plánovalo stejnou nebo vyšší investiční aktivitu 71 % respondentů, v březnu to bylo už jen 56 %.**

Celkem 44 % respondentů zřejmě meziročně utlumí své investice, přičemž v lednu tak odpovídalo výrazně méně – 29 % respondentů. Pokles hlásí především nejmenší

firmy a stavebnictví. Důležité je znát i to, jak moc investice poklesnou. **Třetina (34 %) respondentů uvedla, že letos jejich investiční aktivita poklesne o více než 10 %.** Silný propad čekají především firmy působící v osobních službách, což lze přičítat změně spotřebního chování v souvislosti s vyšší spotřebitelskou inflací.

Potlačení investičního apetitu lze vysvětlit kromě rostoucích cen a budoucí nejistoty také **rostoucími administrativními náklady** vyplývající z nových povinností nefinančního výkaznictví u velkých firem od roku 2023. Významnou roli v podnikatelském sektoru sehraje praktická implementace evropské regulace spojené s udržitelnou správou a řízením společností a s náležitou péčí v dodavatelských řetězcích a rovněž chystaný institut hromadných žalob.

